

pásztorok aranydiplomát, a 60 évvel ezelőtt végzetek gyémánt diplomát, a 70 évvel ezelőtt végzetek rubin diplomát vehettek át.

A végzős hallgatók nevében ifj. Bárócz Huba mondott búcsúbeszédet, aki végzése alkalmával együtt ünnepelhetett a 60 évvel

ezelőtt végzett nagytatával is. Példaértékűnek nevezte azt, hogy valaki ilyen hosszú időn át az Ur szolgálatában állt, „különösen egy olyan korban, ami nyíltan az egyház ellen dolgozott. Reméljük, mi is hasonló módon tudjuk majd megállni a helyünket Isten szolgálatában” – mondta.

A kórus előadásában felcsendült az ismerős Gaudeamus. Az ünnepség a Himnusz eléneklésével zárult.

Balogh Csaba

Ravasz László-kiállítás az Erdélyi Református Múzeumban

2018. július 21-én Ravasz László (Bánffybanud, 1882. szeptember 29. – Leányfalu, 1975. augusztus 6.) református püspök életét és munkásságát bemutató kiállítás nyílt az Erdélyi Református Múzeumban, amelyet Bibó Borbála és leánya, Tegzes Orsolya, illetve dr. Szacsnyai Éva projektkoordinátor, Szelekovszky Beáta, valamint férje, Kelemen Gábor állított össze, de további családtagok, támogatók is hozzájárultak a munkához.

A püspök leszármazottai és szakemberek által összeállított húsz tabló a 20. századi történelmi háttér összefüggéseiben eleveníti fel Ravasz László rendkívüli személyiségét. A kiállítást október közepéig tekinthették meg az érdeklődők.

„Így kellett nekem állanom az ellentmondások és válságok századában, világnézetek pergőtüzében egy ország érdeklődése és kritikája mellett majdnem ötven esztendeig” – olvashatjuk Ravasz László gondolatát a kiállítás első tablóján. A kiállítás elkészítésének folyamatát a püspök unokája, Bibó Borbála ismertette. Az egyik legnagyobb nehézségük

az volt, hogy csupán húsz tablóba kellett sűríteniük Ravasz László tartalmas életének 93 esztendejét.

„Felsorolni is sok, megélni meg különösen, hiszen nemcsak élnie, hanem helytállnia is kellett a történelem viharaiban” – mondta Bibó Borbála. Számára nehézséget jelentett az is, hogy ki kellett lépnie az unoka szerepéből, érzelmileg el kellett távolodnia nagyapjától, hogy ob-

Bibó Borbála

jektíven láttassa életét. Ravasz László úgy maradt fenn emlékezetében, mint aki mindig derűs és mosolygó, de szigorú és következetes nagyapa volt, aki megtanította családjának az Istennel ápoltság fontosságát, a szeretet erejét, a család rendkívüli jelentőségét. „Mindent tudott a világról, és nem volt olyan kérdés, amire ne tudott volna válaszolni. Megtanultuk, hogy a méltatlanabb körülmények között is meg lehet találni az értelmes és tartalmas életet” – mondta Bibó Borbála.

Ravasz László életét Nyíri Csaba, Leányfalu korábbi polgármestere mutatta be. A püspök Bánffyahunyadon született 1882-ben, Székelyudvarhelyen érettségizett, teológiai tanulmányait pedig 1900-ban kezdte el Kolozsváron. Még nem töltötte be a 25. életévét, amikor 1907. szeptember 15-én elfoglalta az Erdélyi Ev.-Ref. Egyházkerület Theologiai Fakultásának gyakorlati teológiai tanszékét. 1918-ban egyházkerületi főjegyzővé választották, majd meghívták a budapesti Kálvin téri gyülekezetbe, 1921-ben pedig a dunamelléki egyházkerület püspökévé választották. Ekkor csupán 32 éves volt.

„Nagy tekintélyű egyházvezető, nemcsak püspök, hanem zsinati elnök is, külkapcsolatokat építő professzor, de legfőképpen igehirdető volt. Fontos feladatának tartotta a magyar nyelv területén végzett munkáját. Úgy tartotta, ezzel szolgál az elcsatolt országrészek magyarságának is. Erdélyt továbbra is gyülekezetének tartotta. Különösen a rádió közvetítette vasárnapi és ünnepi istentiszteleteket hallgatták sokan” – mondta Nyíri Csaba.

Ravasz László 27 éven át viselte a püspöki tisztséget. Ezt 1948-ban kényszeredett lemondani. Visszavonult a közéletből, 1953-ban lelkészként is nyugdíjba vonult, az 1956-os forradalom idején viszont hatalmas tömegeknek prédikált Budapesten. Kivonult Leányfalura, megírta a Zsoltárok könyvének magyarázatát, szigorú rendszer szerint élt, kertészkedett, szorgalmasan dolgozott, bibliaórákat, istentiszteleteket tartott. Leányfaluban utcát neveztek el róla, és a helyi könyvtár is az ő nevét viseli.

Dr. Geréb Zsolt
ny. teológiai tanár mint felszólaló

szabb írásokat olvashatnak a püspökről, de ezek mellett még hanganyagokat és további fényképeket is elérhetnek.

Bibó Borbála a kiállítás összeállítóinak nevében azt is elmondta, hogy Ravasz Lászlónak meghatározó szerepe volt mindnyájuk életében, ugyanis akik találkoztak vele, mindig nyertek tőle valamiféle lelki gazdagodást.

A Bethlen Gábor Alap támogatásával elkészített kiállítás méltó megemlékezés a család részéről.

A kiállítás anyagából kiadvány készült, a tartalmas anyag interneten is megtekinthető. A tablókat először Bánffyhunyadon, Ravasz László szülővárosában állították ki, Kolozsvár után pedig újabb tíz helység következik, többek között Torockó és Székelyudvarhely. Eközben Magyarországon is folyik a kiállítás vándorlása.

Amennyiben iskolák, intézmények kiállítani óhajtják az anyagot, a leányfalui Ravasz László Könyvtár igazgatójával, Szelekovszky Beátával vehetik fel a kapcsolatot. A tablók szállítását térítésmentesen biztosítják.

Nyíri Csaba,
Leányfalui volt polgármestere

Berekméri Gabriella

A híranyag az Üzenet XXIX. évf. (2018/17) szeptember 1-i számában megjelent Ravasz-kiállítás Kolozsváron című cikk szerkesztett változata.